

Bryssel, 29. marraskuuta 2024
(OR. en)

16123/24

Toimielinten välinen asia:
2023/0437(COD)

TRANS 509
CODEC 2205

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Neuvosto
Ed. asiak. nro:	15760/24 + COR1
Kom:n asiak. nro:	16284/23 + ADD1
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetusten (EY) N:o 261/2004, (EY) N:o 1107/2006, (EU) N:o 1177/2010, (EU) N:o 181/2011 ja (EU) 2021/782 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse matkustajien oikeuksien toteuttamisesta unionissa – Yleisnäkemys

I JOHDANTO

1. Komissio toimitti 29. marraskuuta 2023 neuvostolle ja Euroopan parlamentille ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetusten (EY) N:o 261/2004, (EY) N:o 1107/2006, (EU) N:o 1177/20, (EU) N:o 181/2011 ja (EU) 2021/782 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse matkustajien oikeuksien toteuttamisesta unionissa. Ehdotus esitettiin osana pakettia, jolla paikattaisiin puutteet nykyisessä matkustajien oikeuksia koskevassa lainsäädäntökehyksessä. Sen yhteydessä esitettiin ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi matkustajien oikeuksista multimodaalisten matkojen yhteydessä.

2. Oikeuksien toteuttamista koskevalla ehdotuksella pyritään paikkaamaan matkustajien oikeuksien täytäntöönpanossa ja toteuttamisessa olevia puutteita muun muassa
- varmistamalla oikeuksien tehokas ja tosiasiallinen toteuttaminen kaikissa jäsenvaltioissa ja kaikissa liikennemuodoissa tehokkaammilla välineillä sen seuraamiseen, että toimijat noudattavat matkustajien oikeuksia;
 - varmistamalla matkustajien valitusten tehokkaamman käsittelyn riippumatta liikennemuodosta;
 - välittäjän kautta varattujen lentolippujen osalta säätämällä oikeus lipun hinnan palauttamiseen kokonaisuudessaan, kun lentoa ei liikennöidä suunnitellusti.

Ehdotuksella ei luoda varsinaisia uusia matkustajien oikeuksia vaan pyritään löytämään tasapaino matkustajien suojelun ja liikenteenharjoittajien ja infrastruktuurin haltijoiden velvoitteiden välille.

3. Asetusehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 91 artiklan 1 kohtaan ja 100 artiklan 2 kohtaan.

II KÄSITTELY MUISSA TOIMIELIMISSÄ

4. Euroopan parlamentissa asiasta vastaa liikenne- ja matkailuvaliokunta (TRAN). Esittelijäksi on nimetty Matteo Ricci (S&D, IT). Ehdotus odottaa valiokunnan päätöstä.
5. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 30. marraskuuta 2024¹. Euroopan alueiden komitea on päättänyt, että se ei anna ehdotuksesta lausuntoa.

¹ EUVL C, C/2024/3382, 31.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3382/oj>.

III KÄSITTELY NEUVOSTOSSA JA SEN VALMISTELUELIMISSÄ

6. Ehdotukset matkustajien oikeuksien toteuttamisesta ja multimodaalisista matkoista esiteltiin yhdistettyjen kuljetusten ja verkkojen työryhmässä 12. tammikuuta 2024. Oikeuksien toteuttamista koskevaa ehdotusta tarkasteltiin alustavasti artikla kerrallaan Belgian puheenjohtajakaudella 19. huhtikuuta 2024. Lainsäädäntöehdotuksesta keskusteltiin sen jälkeen Unkarin puheenjohtajakaudella 19. heinäkuuta ja 12. marraskuuta 2024 välisenä aikana.
7. Valtuuskunnat olivat tyytyväisiä ehdotukseen ja komission aikomukseen parantaa matkustajien oikeuksien toteuttamista eri liikennemuotojen osalta. Ne pyrkivät myös vähentämään hallinnollista lisätaakkaa, joka kohdistuu sekä kansallisiin täytäntöönpanoelimiin että toimijoihin, etenkin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin.
8. Esiin nostettiin myös ratkaisematta oleva kysymys lentoliikenteen matkustajien oikeuksia koskevasta komission vuoden 2013 asetusehdotuksesta², josta neuvosto käy periaatekeskustelun 5. joulukuuta 2024. Osa valtuuskunnista katsoo, että tietyt oikeuksien toteuttamista koskevassa ehdotuksessa asetukseen (EY) N:o 261/2004 ehdotetut muutokset sopisivat paremmin vuoden 2013 ehdotuksen keskusteluihin.
9. Komission ehdotukseen ehdotettiin useita muutoksia, joiden tarkoituksena on yhtäältä selkeyttää säännöksiä ja toisaalta vähentää hallinnollista taakkaa. Puheenjohtaja pyrki myös säilyttämään johdonmukaisuuden tämän ehdotuksen ja matkustajien oikeuksista multimodaalisten matkojen yhteydessä koskevan ehdotuksen välillä.

² Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 261/2004 ja matkustajien ja heidän matkatavaroidensa ilmakuljetusta koskevasta lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta 9 päivänä lokakuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2027/97 muuttamisesta. COM(2013) 0130 final – 2013/0072 (COD).

10. Komission alkuperäiseen ehdotukseen tehdyt keskeiset muutokset kautta tekstin voidaan tiivistää seuraavasti:
- a) Kaikkiin alakohtaisiin asetuksiin lisättiin ”**hyväksytyn avustajakoiran**” määritelmä, jotta selkeytetään avustajakoirien käsitettä, jota ei tähän saakka ole määritelty unionin lainsäädännössä. Selkeytyksen olisi parannettava oikeusvarmuutta matkustajien osalta, erityisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien: vammaisten henkilöiden ja liikuntarajoitteisten henkilöiden.
 - b) **Palautus- ja korvaushakemusten yhteisen lomakkeen** tapauksessa kompromissitekstissä ehdotetaan selkeytyksiä ja yksinkertaistuksia palautus- ja korvaushakemusten toimittamismenettelyyn. Lomakkeiden toimittamisen kielimenettelyjä on yksinkertaistettu, jotta yhtäältä vähennetään liikenteenharjoittajiin ja välittäjiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa ja toisaalta helpotetaan menettelyä matkustajille.
 - c) **Palvelujen laatuvaatimusten** osalta useat valtuuskunnat haluaisivat ensin arvioida asetuksen (EU) 2021/782 olemassa olevien vaatimusten täytäntöönpanoa ennen niiden ulottamista muille aloille.
 - d) Valtuuskunnat olivat yhtä mieltä siitä, että on tärkeää varmistaa matkustajien oikeuksien tehokas toteutuminen unionissa. Jotta vältetään kansallisiin täytäntöönpanoelimiin kohdistuvaa liiallista hallinnollista taakkaa ja säilytetään niiden itsenäisyys, tekstistä poistettiin säännökset, jotka koskevat **riskiperusteista lähestymistapaa noudattamisen seurantaan ja yhteistyötä jäsenvaltioiden ja komission välillä.**
11. Lentoliikenteen matkustajien oikeuksien tapauksessa esitettiin erityisesti seuraavat muutokset:
- a) **Henkilötietojen käsittelyä** on selvennetty oikeudellisten vaatimusten täyttämiseksi.

- b) Välittäjän kautta varatun **lipun hinnan palauttamista kokonaisuudessaan** on selvennetty, jotta otettaisiin paremmin huomioon oikeustapaukset, etenkin välitysmaksujen osalta.
- c) Jotta helpotetaan kansallisten täytäntöönpanoelinten tekemää välittäjien asetuksen (EY) N:o 261/2004 mukaisten velvoitteiden noudattamisen valvontaa, **kolmansien maiden välittäjillä** on velvoite nimetä laillinen edustaja. Samanlaiset säännökset on aiemmin sisällytetty digipalvelusäädökseen³, ja käsitettä käytetään myös asetuksen (EU) 2019/1020⁴ yhteydessä.
- d) Lopuksi lisättiin kaksi teknistä mukautusta **komiteamenettelyn** osalta: asetukseen (EY) N:o 261/2004 lisättiin uusi artikla, sillä se ei sisällynyt alkuperäiseen komission ehdotukseen⁵, ja asetuksesta (EY) N:o 1107/2006 asiaa koskeva artikla poistettiin, koska kyseisessä asetuksessa ei säädetä täytäntöönpanosäädöksistä.
12. Työryhmän viimeisimmässä kokouksessa valtuuskunnat olivat tyytyväisiä saavutettuun edistymiseen, ja suuri enemmistö katsoi, että joulukuussa on mahdollista laatia yleisnäkemykset.
13. Kokouksen jälkeen kompromissitekstiin tehtiin lisämuutoksia, ja pysyvien edustajien komitea antoi tekstille hyväksynnän 27. marraskuuta 2024 neuvoston istunnon valmisteleminen. Teksti sai kokonaisuudessaan valtuuskuntien suuren enemmistön tuen.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2019/1020, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj>).

⁵ Komiteamenettelyä koskeva artikla sisältyy tämän ilmoituksen kohdassa 7 tarkoitettuun komission ehdotukseen.

IV LOPUKSI

14. Näin ollen neuvostoa (liikenne, televiestintä ja energia) pyydetään vahvistamaan yleisnäkemyks tämän ilmoituksen liitteessä olevasta kompromissitekstistä 5. joulukuuta 2024 pidettävässä istunnossaan.

2023/0437 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI

asetusten (EY) N:o 261/2004, (EY) N:o 1107/2006, (EU) N:o 1177/2010, (EU) N:o 181/2011 ja (EU) 2021/782 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse matkustajien oikeuksien toteuttamisesta unionissa

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan 1 kohdan ja 100 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁶,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

⁶ EUVL C, C/2024/3382, 31.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3382/oj>.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiin (EY) N:o 261/2004⁷, (EY) N:o 1107/2006⁸, (EU) N:o 1177/2010⁹, (EU) N:o 181/2011¹⁰ ja (EU) 2021/782¹¹ olisi tehtävä joitakin muutoksia, jotta varmistetaan matkustajien oikeuksien tehokas suojelu unionissa lento-, rautatie-, meri- ja sisävesi- sekä linja-autoliikenteessä ja jotta voidaan ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) .../...¹²⁺ hyväksyminen.
- (2) Matkustajien oikeuksien toteutuminen voisi lisätä joukkoliikenteellä matkustamista, mikä on asetettu tavoitteeksi komission 9. joulukuuta 2020 hyväksymässä tiedonannossa ”Kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategia – Euroopan liikenne tulevaisuuden raiteelle”.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 261/2004, annettu 11 päivänä helmikuuta 2004, matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta (EUVL L 46, 17.2.2004, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/261/oj>).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeuksista lentoliikenteessä (EUVL L 204, 26.7.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1107/oj>).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1177/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, matkustajien oikeuksista meri- ja sisävesiliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1177/oj>).

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 181/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, matkustajien oikeuksista linja-autoliikenteessä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (EUVL L 55, 28.1.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/181/oj>).

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/782, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista (EUVL L 172, 17.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/782/oj>).

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., matkustajien oikeuksista multimodaalisten matkojen yhteydessä (EUVL L, ..., ELI: ...).

⁺ EUVL: lisätään asiakirjassa 2023/0436 (COD) olevan asetuksen numero ja vastaavaan alaviitteeseen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

- (3) Komissio totesi vuosina 2019 ja 2020 toteuttamiensa asetusten (EY) N:o 1107/2006, (EU) N:o 1177/2010 ja (EU) N:o 181/2011 kattavien arviointien perusteella, että matkustajien oikeuksia koskevan unionin lainsäädännön tehokkuus vaarantuu, koska matkustajat eivät tunne oikeuksiaan ja niiden käyttöä koskevia nykyisiä säännöksiä. Lisäksi arvioinneissa todettiin, että matkustajat, mukaan lukien vammaiset henkilöt ja liikuntarajoitteiset henkilöt, eivät voi täysin hyödyntää oikeuksiaan sellaisten puutteiden vuoksi, joita on toisaalta siinä, miten liikenteenharjoittajat, lentoaseman pitäjät, asemanhaltijat, satamaterminaalien pitäjät, linja-autoterminalien pitäjät ja välittäjät soveltavat näitä oikeuksia, ja toisaalta siinä, miten kansalliset täytäntöönpanoviranomaiset valvovat näiden oikeuksien toteuttamista.
- (4) Asetusten (EY) N:o 261/2004, (EY) N:o 1107/2006, (EU) N:o 1177/2010 ja (EU) N:o 181/2011 sääntöjä on tarpeen yksinkertaistaa, johdonmukaistaa ja yhdenmukaistaa erityisesti niiden sääntöjen osalta, jotka koskevat tiedottamista matkustajille heidän oikeuksistaan ennen matkaa ja matkan aikana, matkustajien oikeuksien toteuttamista ja matkustajien valitusten käsittelyä. Kyseisten asetusten nykyisiä sääntöjä olisi muutettava siten, että täydennetään lento-, linja-auto-, meri- ja sisävesiliikenteen alalla asetuksen (EU) 2021/782 sääntöjä, jotka kattavat rautatiealan palautus- tai korvaushakemusmenettelyn, liikenteenharjoittajien velvollisuuden jakaa tietoja kansallisten täytäntöönpanoelinten kanssa ja kansallisten täytäntöönpanoelinten velvollisuuden tiedottaa matkustajille vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta.

- (5) Nykyään palautusmenettely on epäselvä, jos lentoliput on varattu välittäjän kautta, ja sitä olisi sen vuoksi selkeytettävä. Välittäjät osallistuvat palautusmenettelyyn kahdella eri tavalla: joko ne ovat toimittaneet matkustajan (luottokortin) maksutiedot suoraan liikenteenharjoittajalle (pass through -välittäjä), jolloin lentoliikenteen harjoittaja kääntää alkuperäisen maksuvirran suunnan siten, että palautus maksetaan suoraan matkustajan tilille, tai ne ovat maksaneet lentoliikenteen harjoittajalle omalta tililtään (Merchant of Record -välittäjä), jolloin palautettava maksu saapuu välittäjän tilille, kun lentoliikenteen harjoittaja kääntää maksuvirran suunnan. Tämän jälkeen välittäjä siirtää lopullisen palautettavan maksun matkustajalle. Matkustajat eivät useinkaan tiedä, minkä palautusmenettelyn välittäjä valitsee. Välittäjän olisi tiedotettava matkustajalle palautusmenettelystä varauksen tekohetkellä. Tätä varten lentoliikenteen harjoittajan olisi ilmoitettava julkisesti, tekeekö se yhteistyötä välittäjien kanssa palauttamisten käsittelemiseksi, ja jos tekee, minkä välittäjien kanssa. Tämä velvoite tulisi katsoa täytetyksi myös luettelolla välittäjistä, joiden kanssa lentoliikenteen harjoittaja päättää olla tekemättä yhteistyötä.
- (6) Lentoliikenteen alalla on yleinen käytäntö, että palautettava maksu käsitellään sellaisen välittäjän kautta, joka on suorittanut maksun lentoliikenteen harjoittajalle omalta tililtään (Merchant of Record - välittäjä). Siksi tämä mahdollisuus olisi annettava lentoliikenteen harjoittajalle.
- (7) Asetuksen (EY) N:o 261/2004 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että jos matkustajalla on oikeus palautukseen, tällainen palautus on suoritettava seitsemän päivän kuluessa. Jos lentoliikenteen harjoittaja käsittelee palautuksia Merchant of Record -välittäjän kautta, matkustajalle maksettavan palautuksen maksuaikaa olisi pidennettävä enintään 14 päivään, jotta palautusmenettelyn kaksi vaihetta (lentoliikenteen harjoittajan on maksettava ensin palautus välittäjälle, jonka olisi puolestaan maksettava palautus matkustajalle) voidaan ottaa huomioon. Jos matkustajalle ei makseta palautusta viimeistään 14 päivän kuluessa, matkustajalla olisi kuitenkin oltava oikeus saada palautus suoraan lennosta vastaavalta lentoliikenteen harjoittajalta.

- (8) Asetuksen (EY) N:o 261/2004 soveltaminen lippujen varaamiseen välittäjien kautta edellyttäisi henkilötietojen, myös matkustajien yhteystietojen, käsittelyä, erityisesti jotta voidaan antaa matkustajille tietoja sekä vastata huolenpitoa, palautusta, uudelleenreititystä ja korvausta koskeviin hakemuksiin ja käsitellä matkustajien valituksia. Kyseisen asetuksen nojalla suoritettavassa henkilötietojen käsittelyssä olisi noudatettava henkilötietojen suojaa koskevaa unionin oikeutta, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679¹³, kyseisessä asetuksessa säädettyjä tarkoituksia varten ja siinä määritetyn ajan. Lentoliikenteen harjoittajien ja välittäjien olisi voitava säilyttää matkustajien yhteystietoja, jotka on ne ovat keränneet matkustajien matkatietoja koskevien velvoitteidensa täyttämiseksi, enintään 72 tunnin ajan kuljetussopimuksen päättymisen jälkeen. Jos matka keskeytyy tai peruuntuu, mikä voi myöhemmin johtaa erityisesti palautus- tai korvaushakemuksiin ja valituksiin, pidempi säilytysaika saattaa olla tarpeen, jotta lentoliikenteen harjoittajat ja välittäjät voivat noudattaa asetuksen (EY) N:o 261/2004 mukaisia velvoitteitaan, jotka koskevat huolenpitoa, palautusta, uudelleenreititystä ja korvausta sekä valitusten käsittelyä. Matkustajien henkilötietojen käsittelyssä, mukaan lukien se, että lentoliikenteen harjoittajat ja välittäjät säilyttävät tällaisia tietoja muita tarkoituksia kuin sitä tarkoitusta varten, jota varten henkilötiedot alun perin kerättiin kyseisen asetuksen nojalla, olisi noudatettava asetuksen (EU) 2016/679 6 artiklan 4 kohtaa.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1 ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

Lentoliikenteen harjoittajat ja välittäjät voivat asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti käyttää matkustajien henkilötietoja tai säilyttää niitä tässä asetuksessa säädettyä säilytysaikaa pidempään ja sellaisiin tarkoituksiin, joissa tällainen käsittely perustuu toisen jäsenvaltion tai unionin lainsäädäntöön. Tällaisiin tarkoituksiin voi sisältyä käsittely kyseisen asetuksen täytäntöönpanoa koskevien riitojen ratkaisemiseksi, mukaan lukien oikeudenkäyntimenettelyt. Asetus (EY) N:o 261/2004 ei myöskään vaikuta sellaiseen unionin tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvaan henkilötietojen käsittelyyn, joka on demokraattisessa yhteiskunnassa välttämätön ja oikeasuhteinen toimenpide asetuksen (EU) 2016/679 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden turvaamiseksi. Se ei etenkään rajoita henkilötietojen käsittelyä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/681¹⁴ tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2111/2005¹⁵ nojalla tai asetuksen (EU) 2016/679 6 artiklan 4 kohdan mukaisen kansallisen lainsäädännön tai sovellettavan lentoturvallisuutta ja ilmailun turvatoimia koskevan unionin lainsäädännön nojalla. Olisi myös huomattava, että velvoitteet, jotka koskevat tietojen antamista matkustajille heidän oikeuksistaan, eivät rajoita asetuksen (EU) 2016/679 12, 13 ja 14 artiklan mukaista rekisterinpitäjän velvollisuutta toimittaa tietoja rekisteröidylle.

(9) [...]

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/681, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 132, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj>).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2111/2005, annettu 14 päivänä joulukuuta 2005, yhteisössä toimintakieltoon asetettuja lentoliikenteen harjoittajia koskevan yhteisön luettelon laatimisesta ja lennon suorittavan lentoliikenteen harjoittajan ilmoittamisesta lentomatkustajille sekä direktiivin 2004/36/EY 9 artiklan kumoamisesta (EUVL L 344, 27.12.2005, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2111/oj>).

- (10) [...]
- (11) Matkustajille ennen matkaa ja matkan aikana annettavien, heidän oikeuksiaan koskevien tietojen on tarkoitus parantaa tietoisuutta näistä oikeuksista. Tällaisten tietojen olisi oltava tiiviisti esitettyjä, ja ne olisi asetettava helposti, näkyvästi ja suoraan saataville. Ne olisi annettava selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla ja mahdollisuuksien mukaan sähköisesti.
- (12) Kansallisten täytäntöönpanoelinten olisi tehtävä yhteistyötä keskenään asianomaisten asetusten yhdenmukaisen tulkinnan ja soveltamisen varmistamiseksi. Säännöllinen tiedonkulku liikenteenharjoittajilta, terminaalinpitäjiltä ja välittäjiltä kansallisille täytäntöönpanoelimille kaikista asianomaisten asetusten soveltamiseen liittyvistä näkökohdista auttaisi kansallisia täytäntöönpanoelimiä täyttämään paremmin seurantatehtävänsä. Toimijoiden velvollisuus toimittaa asiakirjoja ja tietoja kansallisille täytäntöönpanoelimille ei rajoita oikeutta vaieta eikä soveltuviin tapauksissa oikeutta olla myötävaikuttamatta oman syyllisyytensä toteamiseen. Kansallisten täytäntöönpanoelinten olisi tarvittaessa pyrittävä siihen, etteivät ne pyydä toimijoita toimittamaan samoja asiakirjoja ja tietoja useita kertoja.
- (13) [...]
- (14) [...]
- (15) Palautus- ja korvausmenettelyjen olisi oltava syrjimättömiä ja helposti käytettävissä. Jotta matkustajien olisi helpompi hakea palautusta tai korvausta asianomaisten asetusten mukaisesti, tällaisia hakemuksia varten olisi laadittava lomakkeet, jotka ovat päteviä kaikkialla unionissa. Matkustajien olisi voitava jättää hakemuksensa tällaista lomaketta käyttäen. Vaikka palautus- ja korvaushakemuksia tehdään nykyisin pitkälti sähköisesti, matkustajalla olisi oltava riittävät mahdollisuudet esittää pyyntöjä muilla keinoin ja heidän tapauksensa olisi käsiteltävä tehokkaasti myös muiden kuin sähköisten kanavien kautta, esimerkiksi puhelimesta tai kirjeitse.

- (16) Henkilökohtaisiin oikeussuojatoimiin turvautuville matkustajille olisi tiedotettava mahdollisuuksista valittaa vaihtoehtoisin riidanratkaisuelimiin asianomaisten asetusten väitetystä rikkomisesta. Kansallisilla täytäntöönpanoelimillä on parhaat edellytykset tähän.
- (17) Tietyissä olosuhteissa vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden mukana on oltava toinen henkilö, joka kykenee antamaan kansainvälisten, unionin tai kansallisen lainsäädännön tai toimivaltaisten viranomaisten vahvistamien sovellettavien turvallisuusvaatimusten mukaisesti vaadittua apua. Lentoliikenteen erityispiirteiden, erityisesti sovellettavien lentoasemaverojen ja -maksujen, vuoksi täysi yhdenmukaistaminen rautatie-, linja-auto- ja vesiliikenteessä voimassa olevien oikeuksien kanssa, jotka koskevat avustajan matkustamista ilmaiseksi, olisi vaikeaa. Jos kuitenkin lentoliikenteen harjoittaja edellyttää avustajaa, tämän matkakustannukset olisi pidettävä mahdollisimman alhaisina matkustettaessa lentäen. Jos lentoliikenteen harjoittaja, sen edustaja tai matkanjärjestäjä vaatii, että vammaisen henkilön tai liikuntarajoitteisen henkilön seurassa matkustaa toinen henkilö, lentoliikenteen harjoittajan olisi katettava vähintään avustajan lentohinta. Lentoliikenteen harjoittajalla olisi oltava mahdollisuus pyytää avustajaa kattamaan lentoasemamaksut ja muut pakolliset maksut, jotka liittyvät suoraan tällaisen henkilön matkaan ja joita lentoliikenteen harjoittaja ei peri. Vammaisille henkilöille ja liikuntarajoitteisille henkilöille esteettömässä muodossa annettavat tiedot olisi lisäksi annettava sovellettavan lainsäädännön mukaisesti, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882¹⁶ liitteessä I vahvistetut esteettömyysvaatimukset.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

- (18) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli varmistaa lento-, rautatie-, linja-auto- ja vesiliikenteen matkustajien oikeuksien tehokasta toteuttamista, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla, koska sisämarkkinoilla on tarpeen olla samat säännöt. Tämän vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (19) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹⁷ mukaisesti. Kun palautus- ja korvaushakemuksille vahvistetaan yhteisiä lomakkeita, olisi noudatettava tarkastelumenettelyä.
- (20) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet ja erityisesti sen 21, 26, 38 ja 47 artikla, joissa käsitellään kaikenlaisen syrjinnän kieltämistä, vammaisten henkilöiden sopeutumista yhteiskuntaan, kuluttajansuojan korkean tason varmistamista sekä oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen.

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (21) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725¹⁸ 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa 24. tammikuuta 2024,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1245/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

I artikla
Asetuksen (EY) N:o 261/2004 muuttaminen

Muutetaan asetus (EY) N:o 261/2004 seuraavasti:

1) lisätään 2 artiklaan seuraavat määritelmät:

- ”ca) ’lentoaseman pitäjällä’ asetuksen (EY) N:o 1107/2006 2 artiklan f alakohdassa määriteltä yhteisöä;
- fa) ’lipusta maksetulla hinnalla kokonaisuudessaan’ varausprosessin päätteeksi maksettavaa lopullista hintaa, joka kattaa lentohinnan sekä kaikki sovellettavat verot, maksut, lisämaksut ja palvelumaksut, jotka maksetaan kaikista lippuun sisältyvistä vapaaehtoisista ja pakollisista palveluista, lukuun ottamatta välitysmaksuja, riippumatta siitä, onko nämä lisämaksut ja palvelumaksut maksettu kuljetuspalvelun hinnassa vai erikseen myöhemmässä vaiheessa;
- fb) ’välitysmaksulla’ matkustajan palvelusta maksaman määrän ja lentoliikenteen harjoittajan kyseisestä palvelusta saaman määrän välistä erotusta, jonka välittäjä perii;
- z) ’välittäjällä’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ei ole liikenteenharjoittaja ja joka toimii ammatti- tai liiketoimintaansa liittyvässä tarkoituksessa liikenteenharjoittajan tai matkustajan puolesta kuljetussopimuksen tekemiseksi;
- za) ’hyväksytyllä avustajakoiralla’ tarkoitetaan koiraa, joka on erityisesti koulutettu lisäämään vammaisten henkilöiden riippumattomuutta ja itsemääräämisoikeutta ja joka on virallisesti hyväksytty sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti, jos tällaisia sääntöjä on olemassa.”

2) lisätään 8 a artikla seuraavasti:

”8 a artikla

Hinnan palauttaminen, kun lippu on varattu välittäjän kautta

1. Kun matkustaja on ostanut lipun välittäjän kautta, lennosta vastaava lentoliikenteen harjoittaja voi tehdä 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun palautuksen kyseisen välittäjän kautta. Tällaisessa tapauksessa välittäjän on maksettava matkustajalle palautus tämän artiklan 3 ja 5 kohdan mukaisesti.

Lentoliikenteen harjoittajien on ilmoitettava julkisesti selkeällä, ymmärrettävällä ja helposti saatavilla olevalla tavalla, suostuvatko ne käsittelemään palautukset välittäjien kautta, ja jos suostuvat, minkä välittäjien kautta.

Jos välittäjä ei osallistu palautusmenettelyyn, korvaukseen sovelletaan 8 artiklan 1 kohdan a alakohtaa.

2. Välittäjän on ilmoitettava matkustajalle tässä artiklassa säädetystä palautusmenettelystä selkeästi, ymmärrettävästi ja helposti saatavilla olevalla tavalla varauksen tekohetkellä ja varausvahvistuksessa.
3. Välittäjän kautta toteutettavan palautuksen on oltava maksutonta matkustajille. Palautuksesta ei saa vähentää siihen liittyviä maksutapahtumakustannuksia, kuten kuluja tai puhelin- tai postimerkkikustannuksia.
4. [...]
5. Jos palautus toteutetaan sellaisten välittäjien kautta, jotka ovat maksaneet lentoliikenteen harjoittajalle lipuista omilta tileiltään, sovelletaan seuraavia sääntöjä:
 - a) lentoliikenteen harjoittajan on palautettava välittäjälle se määrä, jonka se oli saanut välittäjältä lipusta, 8 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti seitsemän päivän kuluessa siitä päivästä, jona lentoliikenteen harjoittaja sai matkustajalta ilmoituksen siitä, että tämä on valinnut hinnan palautuksen.

Välittäjän on palautettava matkustajalle lipusta maksettu hinta kokonaisuudessaan ja 14 artiklan 5 kohdan mukaisesti korvattavat välitysmaksut käyttäen alkuperäistä maksutapaa, jota matkustaja käytti tai jota käytettiin hänen puolestaan kuljetuspalvelua varattaessa, viimeistään seuraavan seitsemän päivän kuluessa, ja ilmoitettava asiasta matkustajalle ja lentoliikenteen harjoittajalle. Jos kyseinen maksutapa ei enää ole käytettävissä, välittäjän on otettava yhteyttä matkustajaan saadakseen maksutiedot.

- b) jos matkustaja ei saa palautusta 14 päivän kuluessa päivästä, jona hän valitsi palautuksen tämän asetuksen 8 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti, lentoliikenteen harjoittajan on otettava yhteyttä matkustajaan viimeistään 14 päivän määräajan päättymistä seuraavana päivänä saadakseen maksutiedot palautusta varten. Nämä maksutiedot saatuaan lentoliikenteen harjoittajan on palautettava matkustajalle lipun hinta kokonaisuudessaan ja välitysmaksut, jotka voidaan korvata 14 artiklan 5 kohdan mukaisesti, paitsi jos kyseiset maksut on peritty lentoliikenteen harjoittajan tietämättä. Lentoliikenteen harjoittajan on maksettava korvaus matkustajalle 14 päivän kuluessa ja ilmoitettava asiasta matkustajalle ja välittäjälle.

6. Tätä artiklaa ei sovelleta lippuihin, jotka on varattu osana Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2015/2302* tarkoitettua matkapakettia.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2302, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, matkapaketeista ja yhdistetyistä matkajärjestelyistä sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 90/314/ETY kumoamisesta (EUVL L 326, 11.12.2015, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2302/oj>).”;

2 a) korvataan 11 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Lennosta vastaavien lentoliikenteen harjoittajien on ensisijaisesti kuljetettava liikuntarajoitteiset henkilöt, heidän kanssaan matkustavat henkilöt ja hyväksytyt avustajakoirat sekä ilman saattajaa matkustavat lapset.”

2 b) muutetaan 14 artikla seuraavasti:

a) korvataan nimi seuraavasti:

”14 artikla

Velvollisuus tiedottaa matkustajille”

b) lisätään kohdat seuraavasti:

”4. Tämän asetuksen mukaisesti matkustajille annettavat tiedot, samoin kuin heidän kanssaan käytävä kirjeenvaihto, on toimitettava sähköisesti, jos se on teknisesti mahdollista. Kun tiedot toimitetaan tällä tavoin, lentoliikenteen harjoittajien ja välittäjien on varmistettava, että kirjallinen kirjeenvaihto, myös tällaisen kirjeenvaihdon päivämäärä ja kellonaika, on mahdollista säilyttää, jotta siihen voi viitata myöhemmin. Lentoliikenteen harjoittajilla ja välittäjillä on todistustaakka siitä, ovatko ne antaneet matkustajille tarvittavat tiedot ja milloin ne ovat toimittaneet ne. Kaikkien viestintävälineiden on tarjottava matkustajalle mahdollisuus ottaa tehokkaasti ja nopeasti yhteyttä lentoliikenteen harjoittajiin ja välittäjiin.

5. Lippuja tarjotessaan välittäjien on ilmoitettava matkustajille sovelletuista välitysmaksuista ja niiden maksujen määrä, jotka voidaan korvata 8 ja 8 a artiklan mukaisesti.

6. Tämän artiklan 4 ja 5 kohtaa ei sovelleta lippuihin, jotka on varattu osana direktiivissä (EU) 2015/2302 tarkoitettua matkapakettia.”;

3) lisätään 14 a artikla seuraavasti:

”14 a artikla

Välittäjän suorittama tiedon välitys

1. [...]
2. Jos matkustaja ei hanki lippua suoraan lentoliikenteen harjoittajalta vaan välittäjän kautta, kyseisen välittäjän on toimitettava matkustajan yhteystiedot ja varaustiedot lentoliikenteen harjoittajalle. Lentoliikenteen harjoittaja voi käyttää näitä yhteystietoja ainoastaan siinä määrin kuin se on tarpeen, jotta se voi täyttää tietojen antamista, huolenpitoa, palautusta, uudelleenreititystä ja korvasta koskevat velvollisuutensa ja siinä määrin kuin se on tarpeen valitusten käsittelemiseksi.
3. Täyttääkseen velvoitteensa, jotka koskevat matkustajan tiedonsaantioikeutta, lentoliikenteen harjoittaja ja välittäjä voivat säilyttää tällaisia tietoja enintään 72 tunnin ajan kuljetussopimuksen päättymisen jälkeen.

Huolenpitoa, uudelleenreititystä, palautusta, korvausta ja valitusten käsittelyä koskevien velvoitteidensa täyttämiseksi lentoliikenteen harjoittaja ja välittäjä voivat säilyttää matkustajan henkilötietoja yli 72 tunnin ajan kuljetussopimuksen päättymisen jälkeen siinä määrin kuin se on ehdottoman välttämätöntä kyseisten velvollisuuksien täyttämiseksi kunkin jäsenvaltion tai unionin lainsäädännössä säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

4. Jos välittäjä hankkii lipun matkustajan puolesta, välittäjän on ilmoitettava lentoliikenteen harjoittajalle varauksen tekohetkellä siitä, että se on varannut lipun välittäjänä. Sen on toimitettava lentoliikenteen harjoittajalle oma postiosoiteensa ja sähköiset yhteystietonsa.

5. [...]
6. Tätä artiklaa ei sovelleta lippuihin, jotka on varattu osana direktiivissä (EU) 2015/2302 tarkoitettua matkapakettia.”;

4) [...]

5) lisätään artikkelit seuraavasti:

”16 aa artikla

Palautus- ja korvaushakemusten tekeminen

0. Lentoliikenteen harjoittajien ja välittäjien on ilmoitettava matkustajille selkeästi tämän asetuksen 7 artiklan ja 8, 8 a, 9 ja 10 artiklan mukaisista korvauksen tai palautuksen hakumenettelyistä.
- 0 a. Matkustajilla on oikeus toimittaa korvaus- tai palautushakemuksensa käyttäen 1 kohdassa tarkoitettua yhteistä lomaketta, lentoliikenteen harjoittajan 3 kohdan mukaisesti toimittamaa lomaketta tai muulla tavoin. Lentoliikenteen harjoittajat ja välittäjät eivät saa hylätä hakemusta sillä perusteella, ettei matkustaja ole käyttänyt 1 kohdassa tarkoitettua yhteistä lomaketta tai liikenteenharjoittajan tai välittäjän 3 kohdan mukaisesti toimittamaa lomaketta tai että tämä on lähettänyt lomakkeen muulla kuin 3 kohdassa tarkoitettulla sähköisellä tavalla.

Matkustajilla on oltava oikeus esittää hakemuksensa ainakin varauksen kielellä.

Jos hakemus ei ole riittävän täsmällinen, lentoliikenteen harjoittajan tai välittäjän on pyydettävä matkustajaa selventämään ja täydentämään hakemusta.

1. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan yhteinen lomake 7 ja 8, 8 a, 9 ja 10 artiklan mukaisille korvaus- ja palautushakemuksille. Kyseinen yhteinen lomake on laadittava vammaisille henkilöille ja liikuntarajoitteisille henkilöille esteettömässä muodossa. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 16 bd artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Komissio asettaa yhteisen lomakkeen saataville verkkosivustollaan kaikilla unionin virallisilla kielillä.
2. [...]
3. Lentoliikenteen harjoittajien ja välittäjien on mahdollisuuksien mukaan ja ilman aiheetonta viivytystä laadittava lomake 7 artiklan ja 8, 8 a, 9 ja 10 artiklan mukaisia korvaus- ja palautushakemuksia varten ja toimitettava se matkustajille tai tarjottava linkki, joka mahdollistaa suoran pääsyn kyseiseen lomakkeeseen tai tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun yhteiseen lomakkeeseen.

Lentoliikenteen harjoittajien ja välittäjien on annettava verkkosivustollaan yksityiskohtaiset tiedot, kuten sähköpostiosoite, johon korvaus- tai palautushakemukset voidaan lähettää sähköisesti. Tätä vaatimusta ei sovelleta, jos olemassa on muita sähköisiä viestintävälineitä, joiden avulla matkustajat voivat hakea korvausta tai palautusta, kuten tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu lomake, ja jotka ovat saatavilla verkkosivustolla tai mobiilisovelluksissa, edellyttäen, että tällaisissa välineissä on saatavilla 1 kohdassa tarkoitettujen yhteisen lomakkeen sisältämät vaihtoehdot ja tiedot ja että ne ovat saatavilla ainakin varauksen kielellä.

4. [...]

Kolmansien maiden välittäjien lailliset edustajat

1. Välittäjien, joilla ei ole toimipaikkaa unionissa mutta jotka tarjoavat palveluja unionissa, on nimettävä kirjallisesti oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö toimimaan laillisenä edustajanaan jossakin niistä jäsenvaltioista, joissa palvelun tarjoaja tarjoaa palvelujaan. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2065* soveltamisalaan kuuluvien välittäjien osalta kyseisen asetuksen nojalla nimetty laillinen edustaja voi myös toimia laillisenä edustajana tämän asetuksen nojalla.
2. Tällaisten välittäjien on valtuutettava lailliset edustajansa toimimaan yhteyspisteinä, johon 16 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyt elimet voivat ottaa yhteyttä näiden välittäjien lisäksi tai niiden sijasta kaikissa kysymyksissä, jotka ovat tarpeen tähän asetukseen liittyvien päätösten vastaanottamista, noudattamista ja täytäntöönpanoa varten. Välittäjien on annettava lailliselle edustajalleen tarvittavat valtuudet ja riittävät resurssit tehokkaan ja oikea-aikaisen yhteistyön takaamiseksi kyseisten elinten kanssa ja tällaisten päätösten noudattamiseksi.
3. Nimettyä laillista edustajaa on voitava pitää vastuussa tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden noudattamatta jättämisestä, sanotun kuitenkin rajoittamatta vastuuta ja oikeudellisia toimia, joihin voidaan ryhtyä välittäjää vastaan.
4. Välittäjien on ilmoitettava laillisen edustajansa nimi, postiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero sen jäsenvaltion, jossa laillinen edustaja asuu tai johon tämä on sijoittautunut, 16 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetylle elimelle. Välittäjien on varmistettava, että nämä tiedot ovat julkisesti saatavilla, helposti käytettävissä ja paikkansapitäviä ja ne pidetään ajan tasalla.
5. Laillisen edustajan nimeäminen unionissa 1 kohdan nojalla ei ole sijoittautumista unioniin.

6) [...]

16 bb artikla

Tietojen jakaminen kansallisten täytäntöönpanoelinten kanssa

Kansalliset täytäntöönpanoelimet voivat pyytää lentoliikenteen harjoittajia, välittäjiä ja lentoaseman pitäjiä toimittamaan asiakirjoja ja tietoja, jotka ovat merkityksellisiä niiden tehtävien hoitamisen kannalta. Tällaiset asiakirjat ja tiedot on toimitettava kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta, ellei toisin mainita.

16 bc artikla

Kansallisten täytäntöönpanoelinten antamat tiedot vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta

Tapauksen mukaan kansallisen täytäntöönpanoelimen, jolle matkustaja tekee valituksen 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti, tai jäsenvaltion kyseisen säännöksen mukaista tarkoitusta varten nimeämän muun elimen on tiedotettava valituksen tekijälle hänen oikeudestaan kääntyä vaihtoehtoisten riidanratkaisuelinten puoleen henkilökohtaisiin oikeussuojakeinoin turvautumiseksi.

Tämä velvoite voidaan täyttää ohjaamalla matkustaja komission Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU** [20] artiklan mukaisesti ylläpitämään interaktiiviseen välineeseen [luettelo ilmoitetuista vaihtoehtoisista riidanratkaisuelimistä] tai tarvittaessa nimettyihin vaihtoehtoisten riidanratkaisuelinten yhteyspisteisiin, jotka on ilmoitettu komissiolle mainitun direktiivin [24] artiklan mukaisesti.

16 bd artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa [matkustajien oikeuksista multimodaalisten matkojen yhteydessä annetun asetuksen 26 artiklan 1 kohdassa] tarkoitettu komitea. Tämä komitea on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011*** tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

-
- * Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).
- ** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).
- *** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).”;

2 artikla

Asetuksen (EY) N:o 1107/2006 muuttaminen

Muutetaan asetus (EY) N:o 1107/2006 seuraavasti:

0) lisätään 2 artiklaan seuraava määritelmä:

”m) ’hyväksytyllä avustajakoiralla’ tarkoitetaan koiraa, joka on erityisesti koulutettu lisäämään vammaisten henkilöiden riippumattomuutta ja itsemääräämisoikeutta ja joka on virallisesti hyväksytty sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti, jos tällaisia sääntöjä on olemassa.”

1) lisätään 4 artiklan 2 kohtaan alakohdat seuraavasti:

”Tällainen avustaja vapautetaan lentohinnan maksamisesta, ja hänet on mahdollisuuksien mukaan ja maksutta sijoitettava istumaan vammaisen tai liikuntarajoitteisen henkilön viereen. Lentoliikenteen harjoittajan on ilmoitettava vammaiselle tai liikuntarajoitteiselle henkilölle jäljellä olevat kustannukset ja määrä, joka avustajan on maksettava.

Lentoliikenteen harjoittajan, sen edustajien tai matkanjärjestäjän on sallittava vammaisen tai liikuntarajoitteisen henkilön muuttaa avustajan nimeä maksutta ja enintään 48 tuntia ennen aikataulun mukaista lähtöaikaa.”;

2) [...]

3) lisätään 14 b ja 14 c artikla seuraavasti:

”14 b artikla

Tietojen jakaminen kansallisten täytäntöönpanoelinten kanssa

Kansalliset täytäntöönpanoelimet voivat pyytää lentoliikenteen harjoittajia ja lentoaseman pitäjiä toimittamaan asiakirjoja ja tietoja, jotka ovat merkityksellisiä niiden tehtävien hoitamisen kannalta. Tällaiset asiakirjat ja tiedot on toimitettava kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta, ellei toisin mainita.

Kansallisten täytäntöönpanoelinten antamat tiedot vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta

Tapauksen mukaan kansallisen täytäntöönpanoelimen, jolle matkustaja tekee valituksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti, tai jäsenvaltion kyseisen säännöksen mukaista tarkoitusta varten nimeämän muun elimen on tiedotettava valituksen tekijälle hänen oikeudestaan kääntyä vaihtoehtoisten riidanratkaisuelinten puoleen henkilökohtaisiin oikeussuojakeinoihin turvautumiseksi.

Tämä velvoite voidaan täyttää ohjaamalla matkustaja komission Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU* [20] artiklan mukaisesti ylläpitämään interaktiiviseen välineeseen [luettelo ilmoitetuista vaihtoehtoisista riidanratkaisuelimistä] tai tarvittaessa nimettyihin vaihtoehtoisten riidanratkaisuelinten yhteyspisteisiin, jotka on ilmoitettu komissiolle mainitun direktiivin [24] artiklan mukaisesti.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).”;

3 artikla

Asetuksen (EU) N:o 1177/2010 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) N:o 1177/2010 seuraavasti:

0) lisätään 3 artiklaan seuraava määritelmä:

”v) ’hyväksytyllä avustajakoiralla’ tarkoitetaan koiraa, joka on erityisesti koulutettu lisäämään vammaisten henkilöiden riippumattomuutta ja itsemääräämisoikeutta ja joka on virallisesti hyväksytty sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti, jos tällaisia sääntöjä on olemassa.”

1) muutetaan 16 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Matkustajaliikennepalvelun tai risteilyn lähdön peruuntuessa tai viivästyessä liikenteenharjoittajan tai tapauksen mukaan terminaalinpitäjän on ilmoitettava satamaterminalle tai, jos mahdollista, satamista lähteville matkustajille mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään 30 minuutin kuluttua aikataulun mukaisesta lähtöajasta kyseinen tilanne ja heidän tämän asetuksen mukaiset matkustajien oikeutensa sekä arvioitu lähtöaika ja arvioitu saapumisaika heti, kun kyseiset tiedot ovat saatavissa.”;

b) lisätään kohta seuraavasti:

”4. Edellä 1 ja 2 kohdan nojalla vaadittavat tiedot on annettava sähköisesti 1 kohdassa säädetyssä määräajassa kaikille matkustajille, jos matkustaja on antanut tähän suostumuksensa ja antanut liikenteenharjoittajalle tai tapauksen mukaan terminaalinpitäjälle tarvittavat yhteystiedot lipun ostaessaan.”;

2) Lisätään 19 a artikla seuraavasti:

”19 a artikla

Palautus- ja korvaushakemusten tekeminen

0. Liikenteenharjoittajien on ilmoitettava matkustajille selkeästi tämän asetuksen 18 artiklan ja 19 artiklan mukaisista palautuksen ja korvauksen hakumenettelyistä.
- 0 a. Matkustajilla on oikeus toimittaa korvaus- tai palautushakemuksensa käyttäen 1 kohdassa tarkoitettua yhteistä lomaketta, liikenteenharjoittajan 3 kohdan mukaisesti toimittamaa lomaketta tai muulla tavoin. Liikenteenharjoittajat ja välittäjät eivät saa hylätä hakemusta sillä perusteella, ettei matkustaja ole käyttänyt 1 kohdassa tarkoitettua yhteistä lomaketta tai liikenteenharjoittajan 3 kohdan mukaisesti toimittamaa lomaketta tai että tämä on lähettänyt lomakkeen muulla kuin 3 kohdassa tarkoitettulla sähköisellä tavalla.

Matkustajilla on oltava oikeus esittää hakemuksensa ainakin varauksen kielellä.

Jos hakemus ei ole riittävän täsmällinen, liikenteenharjoittajien on pyydettävä matkustajaa selventämään ja täydentämään hakemusta.

1. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan yhteinen lomake 18 ja 19 artiklan mukaisille palautus- ja korvaushakemuksille. Kyseinen yhteinen lomake on laadittava vammaisille henkilöille ja liikuntarajoitteisille henkilöille esteettömässä muodossa. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään tämän asetuksen 28 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Komissio asettaa yhteisen lomakkeen saataville verkkosivustollaan kaikilla unionin virallisilla kielillä.
2. [...]

3. Liikenteenharjoittajien on mahdollisuuksien mukaan ja ilman aiheetonta viivytystä laadittava lomake 18 artiklan ja 19 artiklan mukaisia palautus- ja korvaushakemuksia varten ja toimitettava se matkustajille tai annettava linkki, joka tarjoaa suoran pääsyn kyseiseen lomakkeeseen tai 1 kohdassa tarkoitettuun yhteiseen lomakkeeseen.

Liikenteenharjoittajien on annettava verkkosivustollaan yksityiskohtaiset tiedot, kuten sähköpostiosoite, johon korvaus- tai palautushakemukset voidaan lähettää sähköisesti. Tätä vaatimusta ei sovelleta, jos olemassa on muita sähköisiä viestintävälineitä, joiden avulla matkustajat voivat hakea palautusta tai korvausta, kuten tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu lomake, ja jotka ovat saatavilla verkkosivustolla tai mobiilisovelluksissa, edellyttäen, että tällaisissa välineissä on saatavilla 1 kohdassa tarkoitettujen yhteisen lomakkeen sisältämät vaihtoehdot ja tiedot ja että ne ovat saatavilla ainakin varauksen kielellä.”

4 [...]

- 3) muutetaan 23 artikla seuraavasti:

- a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Myydessään tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia palveluja koskevia lippuja liikenteenharjoittajien, lipunmyyjien, matkatoimistojen ja terminaalinpitäjien on omien toimivaltuuksiensa rajoissa varmistettava, että matkustajille annetaan asianmukaiset ja ymmärrettävät tiedot heidän tämän asetuksen mukaisista oikeuksistaan. Liikenteenharjoittajien, terminaalinpitäjien ja tapauksen mukaan satamaviranomaisten on myös toimivaltuuksiensa rajoissa varmistettava, että matkustajille tämän asetuksen nojalla kuuluvista oikeuksista on yleisesti saatavissa tietoa aluksissa, satamaterminalleissa ja mahdollisuuksien mukaan satamissa. Tieto on annettava mahdollisuuksien mukaan saavutettavissa olevassa muodossa ja samoilla kielillä kuin muut kaikille matkustajille yleensä annettavat tiedot. Tietoja annettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden tarpeisiin.”

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Liikenteenharjoittajien, terminaalinpitäjien ja tapauksen mukaan satamaviranomaisten on ilmoitettava matkustajille asianmukaisella tavalla aluksilla, satamaterminaaleissa ja mahdollisuuksien mukaan satamissa omat yhteystietonsa ja asianomaisen jäsenvaltion 25 artiklan 1 kohdan nojalla nimeämän täytäntöönpanoelimen yhteystiedot.”;

4) lisätään 23 a artikla seuraavasti:

”23 a artikla

Matkustajien kanssa käytettävät viestintävälineet

Edellä 16, 22 ja 23 artiklassa tarkoitetut tiedot on annettava mahdollisimman käyttökelpoisessa muodossa ja, jos se on teknisesti mahdollista, sähköisesti.

Kun tiedot toimitetaan sähköisten viestintävälineiden välityksellä, liikenteenharjoittajien, terminaalinpitäjien, satamaviranomaisten, matkatoimistojen ja lipunmyyjien on varmistettava, että kirjallinen kirjeenvaihto, myös tällaisen kirjeenvaihdon päivämäärä ja kellonaika, on mahdollista säilyttää, jotta siihen voi viitata myöhemmin.

Liikenteenharjoittajilla, terminaalinpitäjillä, satamaviranomaisilla, matkatoimistoilla ja lipunmyyjillä on todistustaakka siitä, ovatko ne antaneet matkustajille tarvittavat tiedot ja milloin ne ovat toimittaneet ne. Kaikkien viestintävälineiden on mahdollistettava matkustajan nopeat ja tehokkaat yhteydenotot.”;

5) [...]

6) lisätään 25 b ja 25 c artikla seuraavasti:

”25 b artikla

Tietojen jakaminen kansallisten täytäntöönpanoelinten kanssa

Kansalliset täytäntöönpanoelimet voivat pyytää liikenteenharjoittajia, terminaalinpitäjiä ja tapauksen mukaan satamaviranomaisia toimittamaan asiakirjoja ja tietoja, jotka ovat merkityksellisiä niiden tehtävien hoitamisen kannalta. Tällaiset asiakirjat ja tiedot on toimitettava kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta, ellei toisin mainita.

25 c artikla

Kansallisten täytäntöönpanoelinten antamat tiedot vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta

Tapauksen mukaan kansallisen täytäntöönpanoelimen, jolle matkustaja tekee valituksen 25 artiklan 3 kohdan mukaisesti, tai jäsenvaltion kyseisen säännöksen mukaista tarkoitusta varten nimeämän muun elimen on tiedotettava valituksen tekijälle hänen oikeudestaan kääntyä vaihtoehtoisten riidanratkaisuelinten puoleen henkilökohtaisiin oikeussuojakeinoin turvautumiseksi.

Tämä velvoite voidaan täyttää ohjaamalla matkustaja komission Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU* [20] artiklan mukaisesti ylläpitämään interaktiiviseen välineeseen [luettelo ilmoitetuista vaihtoehtoisista riidanratkaisuelimistä] tai tarvittaessa nimettyihin vaihtoehtoisten riidanratkaisuelinten yhteyspisteisiin, jotka on ilmoitettu komissiolle mainitun direktiivin [24] artiklan mukaisesti.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).”;

7) [...]

8) lisätään 28 a artikla seuraavasti:

”28 a artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) .../...⁺ 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu komitea. Tämä komitea on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011^{**} tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., matkustajien oikeuksista multimodaalisten matkojen yhteydessä (EUVL L, ..., ELI: ...);

** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).”;

⁺ EUVL: lisätään asiakirjassa 2023/0436 (COD) olevan asetuksen numero ja vastaavaan alaviitteeseen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

4 artikla

Asetuksen (EU) N:o 181/2011 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) N:o 181/2011 seuraavasti:

0) korvataan 2 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Sellaiseen tämän artiklan 1 kohdassa mainittuun liikenteeseen, jossa liikennöitävä aikataulun mukainen matka on lyhyempi kuin 250 km, sovelletaan 4 artiklan 2 kohtaa, 9 artiklaa, 10 artiklan 1 kohtaa, 16 artiklan 1 kohdan b alakohtaa, 16 artiklan 2 kohtaa, 17 artiklan 1 ja 2 kohtaa, 24 artiklaa, 25 artiklaa ja 25 a artiklaa siltä osin kuin viitataan 24 ja 25 artiklassa, 26–28 artiklassa sekä 28 b ja 28 c artiklassa tarkoitettuihin tietoihin.”;

0 a) lisätään 3 artiklaan seuraava määritelmä:

”r) ’hyväksytyllä avustajakoiralla’ tarkoitetaan koiraa, joka on erityisesti koulutettu lisäämään vammaisten henkilöiden riippumattomuutta ja itsemääräämisoikeutta ja joka on virallisesti hyväksytty sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti, jos tällaisia sääntöjä on olemassa.”;

1) Lisätään 19 a artikla seuraavasti:

”19 a artikla

Palautus- ja korvaushakemusten tekeminen

0. Liikenteenharjoittajien on ilmoitettava matkustajille selkeästi 19 artiklan mukaisesta palautuksen ja korvauksen hakumenettelystä.

0 a. Matkustajilla on oikeus toimittaa palautus- tai korvaushakemuksensa käyttäen 1 kohdassa tarkoitettua yhteistä lomaketta, liikenteenharjoittajan 3 kohdan mukaisesti toimittamaa lomaketta tai muulla tavoin. Liikenteenharjoittajat ja välittäjät eivät saa hylätä hakemusta sillä perusteella, ettei matkustaja ole käyttänyt 1 kohdassa tarkoitettua yhteistä lomaketta tai liikenteenharjoittajan 3 kohdan mukaisesti toimittamaa lomaketta tai että tämä on lähettänyt lomakkeen muulla kuin 3 kohdassa tarkoitettulla sähköisellä tavalla.

Matkustajilla on oltava oikeus esittää hakemuksensa ainakin varauksen kielellä.

Jos hakemus ei ole riittävän täsmällinen, liikenteenharjoittajan on pyydettävä matkustajaa selventämään ja täydentämään hakemusta.

1. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan yhteinen lomake 19 artiklan mukaisille palautus- ja korvaushakemuksille. Kyseinen yhteinen lomake on laadittava vammaisille henkilöille ja liikuntarajoitteisille henkilöille esteettömässä muodossa. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 31 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Komissio asettaa yhteisen lomakkeen saataville verkkosivustollaan kaikilla unionin virallisilla kielillä.
2. [...]
3. Liikenteenharjoittajien on mahdollisuuksien mukaan ja ilman aiheetonta viivytystä laadittava lomake 19 artiklan mukaista palautus- ja korvaushakemusta varten ja toimitettava se matkustajille tai annettava linkki, joka tarjoaa suoran pääsyn kyseiseen lomakkeeseen tai tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun yhteiseen lomakkeeseen.

Liikenteenharjoittajien on annettava verkkosivustollaan yksityiskohtaiset tiedot, kuten sähköpostiosoite, johon palautus- tai korvaushakemukset voidaan lähettää sähköisesti. Tätä vaatimusta ei sovelleta, jos olemassa on muita sähköisiä viestintävälineitä, joiden avulla matkustajat voivat hakea palautusta tai korvausta, kuten tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu lomake, ja jotka ovat saatavilla verkkosivustolla tai mobiilisovelluksissa, edellyttäen, että tällaisissa välineissä on saatavilla 1 kohdassa tarkoitettujen yhteisen lomakkeen sisältämät vaihtoehdot ja tiedot ja että ne ovat saatavilla ainakin varauksen kielellä.

4. [...]”;

2) muutetaan 20 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Säännöllisen liikenteen lähdön peruuntuessa tai viivästyessä liikenteenharjoittajan tai tapauksen mukaan terminaalin pitäjän on ilmoitettava terminaaleista lähteville matkustajille mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään 30 minuutin kuluttua aikataulun mukaisesta lähtöajasta kyseinen tilanne ja heidän tämän asetuksen mukaiset matkustajien oikeutensa sekä arvioitu lähtöaika heti, kun kyseiset tiedot ovat saatavissa.”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Edellä 1 ja 2 kohdan nojalla vaadittavat tiedot on annettava sähköisesti 1 kohdassa säädetyissä määräajoissa kaikille matkustajille, mukaan lukien matkustajat, jotka lähtevät pysäkeiltä, jos matkustaja on antanut tähän suostumuksensa ja antanut liikenteenharjoittajalle tai tapauksen mukaan terminaalin pitäjälle tarvittavat yhteystiedot lipun ostaessaan.”;

3) korvataan V luvun otsikko seuraavasti:

”V LUKU

Yleissäännöt, palvelun laatu ja valitukset”;

4) korvataan 24 artikla seuraavasti:

”24 artikla

Oikeus saada matkatietoja

Liikenteenharjoittajien ja terminaalien pitäjien on annettava matkustajille koko matkan ajan omien toimivaltuuksiensa rajoissa riittävästi tietoja kaikkien saavutettavissa olevassa muodossa ja samoilla kielillä kuin muut kaikille matkustajille yleensä annettavat tiedot.”;

5) korvataan 25 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Myydessään linja-autoliikenteen lippuja liikenteenharjoittajien ja terminaalien pitäjien on omien toimivaltuuksiensa rajoissa varmistettava, että matkustajille annetaan

- a) asianmukaiset ja ymmärrettävät tiedot heidän tämän asetuksen mukaisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan;
- b) liikenteenharjoittajien tai tapauksen mukaan terminaalien pitäjien yhteystiedot;
- c) jäsenvaltion 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimeämän yhden tai useamman täytäntöönpanoelimen yhteystiedot.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot on annettava myös sähköisesti, jos se on mahdollista, mukaan lukien terminaaleissa ja soveltuvin osin internetissä.

Vammaisen tai liikuntarajoitteisen henkilön pyynnöstä tällaiset tiedot on annettava esteettömässä muodossa, jos tämä on mahdollista.”;

6) lisätään 25 a artikla seuraavasti:

”25 a artikla

Matkustajien kanssa käytettävät viestintävälineet

Edellä tapauksen mukaan 20 ja 24 artiklassa ja 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava mahdollisimman käyttökelpoisessa muodossa ja, jos se on teknisesti mahdollista, sähköisesti.

Kun tiedot toimitetaan sähköisten viestintävälineiden välityksellä, liikenteenharjoittajien, terminaalien pitäjien, lipunmyyjien ja matkatoimistojen on varmistettava, että kirjallinen kirjeenvaihto, myös tällaisen kirjeenvaihdon päivämäärä ja kellonaika, on mahdollista säilyttää, jotta siihen voi viitata myöhemmin. Liikenteenharjoittajilla, terminaalien pitäjillä, lipunmyyjillä ja matkatoimistoilla on todistustaakka siitä, ovatko ne antaneet matkustajille tarvittavat tiedot ja milloin ne ovat toimittaneet ne. Kaikkien viestintävälineiden on mahdollistettava matkustajan nopeat ja tehokkaat yhteydenotot.”;

7) [...]

8) Lisätään 28 b ja 28 c artikla seuraavasti:

”28 b artikla

Tietojen jakaminen kansallisten täytäntöönpanoelinten kanssa

Kansalliset täytäntöönpanoelimet voivat pyytää lentoliikenteen harjoittajia ja lentoaseman pitäjiä toimittamaan asiakirjoja ja tietoja, jotka ovat merkityksellisiä niiden tehtävien hoitamisen kannalta. Tällaiset asiakirjat ja tiedot on toimitettava kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta, ellei toisin mainita.

28 c artikla

Kansallisten täytäntöönpanoelinten antamat tiedot vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta

Tapauksen mukaan kansallisen täytäntöönpanoelimen, jolle matkustaja tekee valituksen 28 artiklan 3 kohdan mukaisesti, tai jäsenvaltion kyseisen säännöksen mukaista tarkoitusta varten nimeämän muun elimen on tiedotettava valituksen tekijälle hänen oikeudestaan kääntyä vaihtoehtoisten riidanratkaisuelinten puoleen henkilökohtaisiin oikeussuojakeinoihin turvautumiseksi.

Tämä velvoite voidaan täyttää ohjaamalla matkustaja komission Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU* [20] artiklan mukaisesti ylläpitämään interaktiiviseen välineeseen [luettelo ilmoitetuista vaihtoehtoisista riidanratkaisuelimistä] tai tarvittaessa nimettyihin vaihtoehtoisten riidanratkaisuelinten yhteyspisteisiin, jotka on ilmoitettu komissiolle mainitun direktiivin [24] artiklan mukaisesti.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj>).”;

9) [...]

10) Lisätään 31 a artikla seuraavasti:

”31 a artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) .../...⁺ 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011^{**} 5 artiklaa.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., matkustajien oikeuksista multimodaalisten matkojen yhteydessä (EUVL L, ..., ELI: ...).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).”;

⁺ EUVL: lisätään asiakirjassa 2023/0436 (COD) olevan asetuksen numero ja vastaavaan alaviitteeseen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

5 artikla
Asetuksen (EU) 2021/782 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2021/782 seuraavasti:

0) lisätään 3 artiklaan seuraava määritelmä:

”23) ’hyväksytyllä avustajakoiralla’ tarkoitetaan koiraa, joka on erityisesti koulutettu lisäämään vammaisten henkilöiden riippumattomuutta ja itsemääräämisoikeutta ja joka on virallisesti hyväksytty sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti, jos tällaisia sääntöjä on olemassa.”;

0 a) korvataan 20 artiklan 2 kohdan b alakohta seuraavasti:

”b) silloin kun se on fyysisesti mahdollista, hotelli- tai muu majoitus sekä rautatieaseman ja majoituspaikan välinen kuljetus, jos majoittuminen yhdeksi tai useammaksi yöksi on välttämätöntä tai jos aiottua pitempi oleskelu osoittautuu välttämättömäksi. Tapauksissa, joissa tällainen majoittuminen osoittautuu välttämättömäksi 19 artiklan 10 kohdassa tarkoitettujen olosuhteiden vuoksi, rautatieyritys voi rajoittaa majoittumisen keston enintään kolmeen yöhön. Vammaisten henkilöiden ja liikuntarajoitteisten henkilöiden esteettömyysvaatimukset sekä hyväksytyjen avustajakoirien tarpeet on otettava mahdollisuuksien mukaan huomioon.”;

0 b) korvataan 20 artiklan 5 kohta seuraavasti:

”5. Rautatieyrityksen on 1–4 kohtaa sovellettaessa kiinnitettävä erityistä huomiota vammaisten henkilöiden ja liikuntarajoitteisten henkilöiden, sekä mahdollisten saattajien ja hyväksytyjen avustajakoirien tarpeisiin.”

0 c) korvataan 23 artiklan 1 kohdan c alakohta seuraavasti:

”c) hyväksytyn avustajakoiran on saatava kulkea heidän mukanaan asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti;”

0 d) muutetaan 25 artikla seuraavasti:

a) korvataan ensimmäinen virke seuraavasti:

”25 artikla

Liikkumisvälineiden, apuvälineiden ja hyväksytyjen avustajakoirien korvaaminen”

b) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jos rautatieyritykset ja asemanhaltijat aiheuttavat vammaisten henkilöiden tai liikuntarajoitteisten henkilöiden käyttämien liikkumisvälineiden, myös pyörätuolien, ja apuvälineiden katoamisen tai vahingoittumisen tai heidän käyttämiensä hyväksytyjen avustajakoirien katoamisen tai loukkaantumisen, ne ovat vastuussa kyseisestä katoamisesta, vahingoittumisesta tai loukkaantumisesta, ja niiden on suoritettava korvaus ilman aiheetonta viivytystä. Kyseisen korvauksen on sisällettävä

- a) kadonneen tai vahingoittuneen liikkumisvälineen tai apuvälineen korvaamisesta tai korjaamisesta aiheutuneet kustannukset;
- b) kadonneen tai loukkaantuneen hyväksytyn avustajakoiran osalta korvaamisesta tai vamman hoitamisesta aiheutuneet kustannukset; ja
- c) liikkumisvälineen, apuvälineen tai hyväksytyn avustajakoiran väliaikaisesta korvaamisesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos rautatieyritys tai asemanhaltija ei tarjoa tällaista korvaamista 2 kohdan mukaisesti.”;

- 1) lisätään 30 a artikla seuraavasti:

”30 a artikla

Matkustajien kanssa käytettävät viestintävälineet

Kun tämän asetuksen mukaiset tiedot toimitetaan matkustajille sähköisten viestintävälineiden välityksellä, rautatieyritysten, asemanhaltijoiden ja lipunmyyjien on varmistettava, että kirjallinen kirjeenvaihto, myös tällaisen kirjeenvaihdon päivämäärä ja kellonaika, on mahdollista säilyttää, jotta siihen voi viitata myöhemmin.

Rautatieyrityksillä, asemanhaltijoilla ja lipunmyyjillä on todistustaakka siitä, ovatko ne antaneet matkustajille tarvittavat tiedot ja milloin ne ovat toimittaneet ne. Kaikkien viestintävälineiden on mahdollistettava matkustajan nopeat ja tehokkaat yhteydenotot.”;

- 4) muutetaan 38 artikla seuraavasti:

- a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Komissiota avustaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) .../...⁺ 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) .../..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., matkustajien oikeuksista multimodaalisten matkojen yhteydessä (EUVL L, ..., ELI: ...).”;

⁺ EUVL: lisätään asiakirjassa 2023/0436 (COD) olevan asetuksen numero ja vastaavaan alaviitteeseen asetuksen numero, päivämäärä ja EUVL-julkaisuviite.

b) lisätään 2 kohtaan toinen alakohta seuraavasti:

”Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.”

7 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan ... päivästä ...kuuta ... [2 vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja